

Heb me lief

Lees ook in de Romanchica-reeks:

Liefde zonder grenzen

Nog één keer

Die ene zomer

Alida Smit

Heb me lief

1

Copyright © 2012 Alida Smit en Dutch Media Trade

Omslagontwerp: Oranje Vormgevers

Omslagbeeld: © Shutterstock.com

Verzorging e-book: Perfect Service, Schoonhoven

ISBN 978 90 499 5349 2 / NUR 343

Hoofdstuk 1

Wat ik deed voor werk, was eigenlijk vooral weggelegd voor mannen. Elke ochtend wanneer de zon nog sliep laadde ik de kratten met verse vis in de kar die werd voortgetrokken door ons busje. De kratten waren zwaar. Toch weerhield het me er niet van ze te dragen. Ik deed het liever zelf, zodat mijn vader alvast kon afrekenen met de veilingmeester. Tijd was kostbaar, vooral voor zonsopgang. We moesten voordat de wereld ontwaakte op de markt zijn in Amsterdam. Het enige wat mijn humeur die vroege morgen iets deed opvrolijken was het feit dat het zaterdag was: de laatste werkdag van de week. Ik keek uit naar de avond. Dan ging ik borrelen met mijn vriendinnen in de kroeg om de volgende ochtend zonder wekker wakker te worden.

‘Heb je de paling?’ vroeg mijn vader, die achter het stuur zat.

‘Jazeker.’ Ik rilde nog steeds. Ondanks het feit dat ik vis verkocht vond ik paling het smerigste dier dat

er op aarde bestond. Vooral omdat de zwarte slangen nog leefden en ontzettend stonken. Ik kreeg het zelfs gerookt of gestoomd niet door mijn keel. Het gebeurde niet vaak dat een klant verse paling bestelde. Door het tijdelijke visverbod op paling rezen de prijzen de pan uit.

‘Ik wil het niet schoonmaken als ze het vragen.’ Ik trok er een vies gezicht bij.

‘Dat zien we dan wel. Je bent geen kind meer.’

Ik wilde ertegenin gaan, maar die kans gaf hij me niet.

‘Trouwens, je doet het gewoon. De klant is koning en het is wel zo aardig om alvast de koppen eraf te snijden. Een visverkoopster die de paling niet wil schoonmaken, Vera, dat kan toch niet?’ Hij keek me vol onbegrip aan.

Ik deed mijn ogen dicht. Ik verzon wel een smoes om eronderuit te komen. Paling schoonmaken, echt niet. Ik sprong liever in een sloot vol andere vissen.

De rit naar de markt duurde negenendertig minuten. De weg naar de stad kon ik na twaalf jaar dromen. Elk bochtje en bobbeltje in de weg vertelde me waar we reden. Ik was vijftien toen ik voor het eerst meeging. Mijn moeder was net overleden en mijn vader kon het werk in de viskar niet alleen aan. En het kostte te veel geld en ook te veel moeite om iemand aan te nemen, want vind maar eens iemand die in een

viskar aan het werk wilde. Daarnaast wilde mijn vader mij niet alleen thuislaten met zoveel verdriet. De buitenlucht, de mensen, de verschillende geuren en vooral de gezelligheid op de markt moest het verdriet van het verlies doen slijten.

Mijn vader reed het dorp uit, de polder in. Ik opende mijn ogen. Ik wilde het mooiste moment van de dag niet missen en ik keek naar buiten. De zon kwam als een oranje skippybal naar boven. Elke ochtend was het een prachtig fenomeen. Dat zoveel mensen dit mooie moment zomaar aan zich voorbij lieten gaan kon ik me niet voorstellen. De koeien in het weiland ontwaakten. De schapen sliepen op rij, kont aan kont. Nog een paar weken en dan stonden ze op stal. Het duurde dan een eeuwigheid voordat ik ze weer zag.

De uitgerekte weilanden maakten plaatst voor grijze betonnen flats uit de jaren zestig. De zon verschool zich achter de lelijke gebouwen. In de stad was het nog nacht. Donker, nat en koud. Ik sloot mijn ogen. Hier miste ik niets en ik dommelde langzaam in slaap.

‘We zijn er!’ brulde mijn vader. ‘De plicht roept. Er is werk genoeg en laten we blij zijn dat we werk hebben in deze tijd.’

Ik schrok wakker en rekte me uit. Nog een laatste geeuw en een diepe zucht en toen stapte ik uit het busje. Het was een vast stramien geworden voordat

ik aan de werkdag begon. Even opladen.

‘Goedemorgen, Vera.’ De zoon van de groenteboer gaf mij een dikke knipoog. Al jaren stonden we op de zaterdagmarkt naast elkaar. ‘Ik heb een leuke mix voor je gemaakt. Het staat op mijn iPod. Ik moet nog even mijn broers helpen met uitladen, heb je daarna tijd om te luisteren?’

‘Is goed, Timo.’ Ik lachte naar hem. Timo was drie jaar jonger dan ik. Hij hielp zijn vader op zaterdag in de groentekraam en daarnaast studeerde hij economie, maar stiekem wilde hij dj worden.

‘Goedemorgen. Heb je voor mij een makreel?’ Een gezette vrouw stond voor de kar. Ik had een hekel aan mensen die al kwamen kopen voordat de kar was opgesteld. Wat deden die mensen zo vroeg op? Iedere klant is koning, ook diegene die voor en na sluitings-tijd kopen, hoorde ik mijn vader in mijn hoofd zeggen. Dus zette ik een grote, vriendelijke glimlach op.

‘Ik kom zo bij u, mevrouw.’ Ik zocht naar het krat met de makrelen. Natuurlijk lag die helemaal onderop. Een voor een tilde ik de kratten opzij. Daar. Ik pakte de makreel en kwam overeind. BENG. De bus was niet hoog genoeg om rechtop te staan. Dat wist ik.

‘Au!’ Ik wreef met mijn handen over mijn hoofd.

De knal was zo luid dat ze het buiten hadden gehoord.

‘Eigen schuld,’ riep mijn vader.

Ik ging op mijn hurken in de bus zitten, vouwde mijn handen over mijn hoofd en wachtte tot het kloppen in mijn hoofd was gestopt.

‘Gaat het?’ Timo pakte me bij mijn schouders vast.

‘Ik denk dat ik morgen met een paasei op mijn hoofd rondloop.’ Ik wreef nog steeds over de zere plek.

‘Misschien dat een klein kusje helpt.’ Zijn ogen lichtten op. Hij meende er niets van. Het was een spel dat we speelden. Hij flirtte constant met me. De klanten op de markt vonden het grappig. En wij vonden het leuk. Zo kwamen we de dag door.

‘Ach, dat maakt het alleen maar erger.’ Ik stond voorzichtig op.

‘Hier.’ Timo gaf me wat ijs. ‘Misschien dat dit helpt.’

‘Dat is lief. Maar ik heb geen tijd om hier met ijs op mijn hoofd te zitten.’

‘Willen de twee *love birds* weer aan het werk gaan?’ riep de vader van Timo.

Samen stapten we uit de laadruimte van de bus.

Timo gaf me speels een tikje op mijn kont. ‘Hup, hup, er is werk aan de winkel,’ deed hij zijn vader na.

‘Moest je de makreel nog vangen?’ De gezette vrouw pakte haar portemonnee uit haar tas.

Ik beet op mijn tong en rekende de vis af. ‘Alstu-

blijft, mevrouw, en nog een fijn weekend.' Ik rolde met mijn ogen.

'Vera!' Mijn vader stond met zijn handen in zijn zij.

'Pap, kom op. Die reactie van haar...'

'Was heel normaal,' maakte hij mijn zin af.

Ik ging verder met het uitladen van de bus. Mijn vader was alvast begonnen met haring schoonmaken. Hij hielp bijna nooit klanten. Daar had hij geen geduld voor, want hij kon niet een hele dag lachen. En volgens hem werden mensen liever geholpen door een jonge vrouw. Onzin. Dus stond mijn vader achter in de kar de hele dag haringen schoon te maken. Hij deed het vieze werk en dat vond ik niet erg. Ik blies in mijn handen om ze warm te houden. De herfst was in aantocht en dat was goed te merken. Mijn oren tintelden en het gevoel in mijn tenen verdween langzaam.

'Ben je nu nog niet klaar?' Timo stond voor me.

Ik keek langs hem heen. De groentekraam was helemaal opgesteld. Nu was het wachten op de klanten en daar zaten soms wat loze minuten tussen. Ik was nog niet eens halverwege met mijn werk. Ik had te veel getreuzeld.

'Als jij nou voor mij de laatste kratten uit de bus haalt, dan heb ik daarna even tijd om naar je muziek te luisteren,' probeerde ik.

‘Is goed.’ Timo hielp me. Dat had ik niet verwacht.

Snel gooide ik de bakken met ijs leeg in de kar, om daar de zalmmoten, kabeljauw, tongen en schollen in te leggen. De kaartjes met de prijzen legde ik er netjes voor.

‘Geen prijsveranderingen vandaag?’ vroeg ik aan mijn vader.

‘Nog niet,’ antwoordde hij.

Ik haalde de bakjes tevoorschijn waar ik de Hollandse garnalen en rivierkreeftjes in legde. Vroeger pelde mijn moeder de Hollandse garnalen zelf. Tegenwoordig deden ze dat in een fabriek in Marokko. Gelukkig maar. Het scheelde een hoop werk.

‘Klaar?’ vroeg Timo. Hij werd ongeduldig.

Ik moest alleen nog de belegde broodjes klaarmaken. Dat kon wel even wachten.

‘Ik ben zo terug,’ riep ik naar mijn vader. ‘Let jij even op de kar?’ Ik liep snel achter Timo aan, zodat mijn vader me niet terug kon roepen.

Timo pakte zijn iPod uit zijn tas en stopte één oordopje in mijn oor, die andere stopte hij in zijn eigen oor. Een nummer van dj Tiësto volgde, dat werd afgewisseld met *Fergie* van de The Black Eyed Peas en daarop volgde David Guetta. Zachtjes begon ik mee te bewegen op de beat. Per ongeluk tikte ik hem aan met mijn heupen. Timo keek enthousiast op.

‘Vet toch?’

‘Zeker,’ zei ik lachend. Door deze muziek kreeg ik nog meer zin in vanavond.

‘Als je hem wilt hebben, kan ik je de mix doorsturen.’

‘Hoeft niet.’ Ik haalde het oordopje uit mijn oor. ‘Ik heb geen iPod.’

‘Maar je kunt de mix ook op je computer luisteren.’ Hij legde zijn iPod in het dashboardkastje van de wagen en draaide daarna het kastje op slot.

‘Ach, natuurlijk,’ zei ik. ‘Ik ben niet zo technisch. Dat is ook zo. Nou, dan wil ik hem graag hebben, want ik luister in mijn vrije tijd heel graag naar muziek. Ik vind deze mix echt geweldig.’ Ik maakte een rare dansbeweging.

Er verscheen een grote glimlach op het gezicht van Timo. ‘Top. Wat is je mailadres?’

Ik gaf hem mijn adres en liep daarna terug naar de kar. Er stonden al wat klanten te wachten en mijn vader keek niet blij.

‘Twee broodjes zalmsalade.’ Hij wees naar een man voor de kar.

Ik begroette de man met een grote glimlach, stroopte mijn mouwen op en sneed de zachte broodjes in tweeën.

‘Vergeet niet de bakpannen aan te zetten,’ commandeerde mijn vader. ‘Het duurt een eeuwigheid voordat ze warm zijn. En de luifel moet nog uit.’

Mijn vader ging weer verder met het schoonmaken van de haringen. ‘O, en vergeet de Hollandse garnalen niet...’

‘Jááá,’ riep ik geïrriteerd. ‘Hoe lang ga ik al mee, pap?’ Ik zou het heus niet vergeten.

‘Ja, ja, ja. Ik weet het,’ bromde hij.

De klant lachte om onze woordenwisseling. Timo gaf me nog een dikke knipoog. Het was een dag zoals alle andere zaterdagen. De vaste klanten kwamen voor hun vertrouwde bestellingen en tussendoor waren er de toeristen die er een eeuwigheid over deden om een haring naar binnen te werken. Ook wilde ze alles over het zilvergrijze visje weten. Er was niet altijd tijd om uitgebreid antwoord te geven. Ik moest snel zijn om de klanten tevreden te houden. Vooral nu het kouder was. Mensen wilden niet al te lang in de rij staan.

‘Even warm worden,’ Timo ging achter me staan met zijn rug naar de bakpan toe. ‘Jullie hebben zoveel mazzel met deze pan. Lekker warm. Ik ben bevroren...’

‘Hij ruikt ook zo lekker.’ Ik kneep mijn neus dicht.

Timo sprong direct naar voren. ‘Shit, een groenteboer die naar vis stinkt. Dat kan niet. Ruik eens aan me, Vera. Stink ik?’

De klanten in de rij lachten.

Ik duwde mijn neus in zijn nek. ‘Je ruikt net zo lekker als ik.’

‘Ha, dan ruik ik heerlijk naar boterbloemetjes en madeliefjes.’

‘Timo!’ Dit keer was het zijn broer Jeroen die hem riep.

‘Betragt! Ik kom hier niet alleen voor de pan, maar ook voor jou. Want het is niet alleen de bakpan die warmte afgeeft. Van jou krijg ik het ook warm.’ Hij kneep zachtjes in mijn arm.

‘Nou, meid, dat is nog eens een compliment,’ zei een vrouw die elke week voor een pond gebakken kibbeling kwam.

Ik haalde mijn schouders op. ‘Pff, welnee.’

‘Hij krijgt het warm van jou,’ bemoeide een andere klant zich ermee. ‘Ik zou het wel weten.’ Ik voelde mijn wangen rood worden. Ik stond niet graag in de belangstelling en vooral niet als het over de liefde ging. Gelukkig keek mijn vader de andere kant op. ‘Wie is de volgende?’ riep ik snel.

Een man stapte naar voren. Nee. Ik wist waarvoor hij kwam. Door al het getreuzel en geflirt had ik hem niet eerder gezien. Ik kon niet meer vluchten. Ik stond er alleen voor. Nu moest ik hem wel helpen.

‘Zegt u het maar,’ zei ik aarzelend. Ik zocht nog naar een vluchtweg. Timo was druk bezig, mijn vader durfde ik niet aan te kijken.

De man schraapte zijn keel: ‘Ik kom voor de paling.’

‘Ik pak ze even.’ De vissen in de zak leefden nog.
‘Wilt u dat ik de koppen eraf snijd?’

‘Graag.’ Hij lachte erbij. Ja, dan hoefde hij het zelf niet te doen.

Ik zuchtte diep en keek naar mijn vader. Wie weet dat hij me toch uit mijn lijden wilde verlossen.

Nee! Hij gebaarde dat ik het prima alleen af kon.

Daar ging ik. Ik haalde de knoop uit de zak en een dikke slang glipte tussen mijn vingers door op de grond.

Van schrik ontsnapte er een hoog geluid uit mijn keel. Ik dook onder de toonbank om de paling te pakken. Terwijl ik bukte viel de zak met de andere zwarte slangen. Ze kropen alle kanten op.

‘Papa, een slang!’ Een meisje in de rij gilte het uit.

De mensen sprongen opzij.

Mijn vader duwde me aan de kant om te helpen.

‘Sorry, pap,’ mompelde ik. ‘Ik vind ze ook zo eng.’

‘Ik wil graag een pond,’ zei de man die de palingen had besteld.

‘Ik krijg ze wel te pakken,’ zei ik in paniek.

‘Ik heb er een.’ Timo hield er een in de lucht.

‘O, dank je.’ Ik pakte hem voorzichtig van hem over.

Ondertussen had mijn vader er ook een paar te pakken en de koppen eraf gesneden.

‘Mijn excuses voor mijn dochter. Ze stelt zich aan.’

Timo pakte er nog een van de grond. De paling

stribbelde enorm tegen. ‘Deze wil nog niet dood.’ Met een grote grijns hield hij hem in de lucht.

Het meisje dat eerder gilde begon te huilen. ‘Dat is toch zielig,’ zei ze snikkend.

Alle commotie trok een hoop mensen naar de kar. Timo en zijn broer liepen rood aan van het lachen.

‘Vera, wat sta je daar nog?’ Mijn vader keek naar de rij mensen.

‘Zegt u het maar.’ Ik deed mijn best om mijn lachen in te houden. Hier was ik toch mooi onderuit gekomen.

Pas na vijven kwam er een eind aan de rij met mensen. Mijn handen zaten vol scheurtjes van het schoonmaakmiddel en de kou hielp ook niet mee. Ik was vergeten om vaseline mee te nemen. Dat spul hielp me de winter door. Mijn maag schreeuwde om eten. Het was de rest van de middag zo druk geweest dat ik geen tijd had gehad om bij de patatboer een frietje mayo te halen, wat ik normaal altijd deed op zaterdag.

‘Is er nog wat over voor een arme groenteboer? Ik heb me toch een honger.’ Timo had de rest van de dag niet meer met me geflirt.

‘Het was een goede zaterdag,’ zei mijn vader.

‘Zeg dat,’ gaf Timo van harte toe. ‘Ik kan niet meer op mijn benen staan van het rennen.’